

Ve školním roce 2008/2009 jsme se věnovali celoročnímu projektu nazvanému Sedm barev duhy. Projekt probíhal v sedmi etapách.

Průběh projektu:

Sedm barev duhy (1. etapa – fialová)

První etapu projektu jsme zakončili dvěma projektovými dny v závěru měsíce října. Celé období se neslo v duchu fialové barvy, která pro nás představuje barvu zaměřenou na vnitřní prožívání každého z nás a také na naše nejbližší okolí. Již motto *Kdo nezná sám sebe, zabloudí jak ve svém životě, tak ve světě samotném* napovídá, že cílem etapy bylo posilování sebedůvěry a schopnosti smýšlet o sobě pozitivně, rozvíjet kamarádství a přátelství, ale hlavně budovat kvalitní vztahy ve třídě (včetně vztahů mezi učiteli a žáky), poznat se a naučit se vzájemně se respektovat. V průběhu obou dnů jsme si společně prožili různé aktivity, při kterých jsme rozkryli vztahy ve třídě a zjistili tak, jakou pozici ve třídě zastáváme, jak nás vidí ostatní spolužáci a jak se vlastně ve třídě cítíme.

Velkým zpestřením pro nás byla hra Labyrint, za kterou jsme vyrazili do bývalého augustiniánského kláštera. V jeho sklepech na nás čekala „strašidelná“ cesta bludištěm. Dobrovolně jsme mohli vstoupit buď každý sám, anebo ve dvojicích do prostoru osvětleného pouze svíčkami. Nutno podotknout, že jsme labyrintem prošli úplně všichni a většinou samostatně! Naším úkolem bylo zapamatovat si poselství na kartách, které jsme postupně cestou nacházeli. Na konci bludiště jsme objevili zrcadlo a vysvětlení, že labyrint je jednocestný a může být podobností o nás. Mnozí z nás přiznali, že měli cestou velký strach či pocit úzkosti, který navíc umocňovala linoucí se hudba a některé strašidelné propriety, ale zároveň jsme byli pyšní na to, že jsme dokázali překonat sami sebe.

V rámci projektových dnů jsme se věnovali i výtvarné činnosti. Každá třída si vylosovala jednu barvu duhy a měla za úkol ji jakýmkoliv způsobem výtvarně zpracovat. Všichni jsme zapojili fantazii a nápady se jen hruly. Za chvíli jsme školu proměnili v jednu velkou duhu. Vyrobili jsme spoustu krásných věcí a to, zda se nám opravdu dařilo, budete moci sami posoudit 13. prosince u příležitosti dne otevřených dveří naší školy. V závěru první etapy projektu jsme ještě všechny své činnosti zhodnotili a moc nás potěšilo, když jsme se shodli na tom, že jsme ve svém kolektivu třídy prožili příjemné chvíle, upevnili vztahy a že se rozhodně budeme snažit, abychom kamarádskou atmosféru udrželi i v „obyčejných“ dnech.

Sedm barev duhy (2. etapa - indigová)

Cílem druhé etapy našeho celoročního projektu bylo společné zamyšlení se nad prostředím školy. Ve vyučovacích hodinách jsme si povídali o tom, co bychom mohli ve škole změnit, či zlepšit. Žáci sami vyjadřovali své názory na školu jako na prostředí, ve kterém tráví podstatnou část svého času. Atmosféra ve škole totiž ovlivňuje nejen kvalitu učení, ale také vzájemné vztahy mezi žáky a jejich celkový vztah ke škole. Velkou pozornost jsme věnovali tomu, jak pečujeme o prostředí uvnitř školy i o její okolí. Důsledně jsme dbali na třídění odpadu ve třídách, sbírali starý papír (výtěžek ze sběru odevzdáme olomoucké ZOO jako sponzorský příspěvek na chov našeho adoptivního zvířete) a zahájili jsme sběr vršek od PET lahví.

Projektový den, který završil druhou etapu nazvanou Indigová podle další barvy duhy, jsme využili ke zlepšení prostředí školy. Pro děti bylo připraveno několik dílen a ony

samy si mohly vybrat, čemu se chtějí celý den věnovat. Podle toho byly vytvořeny skupiny napříč ročníky, takže v jedné dílně pracovali žáci z 1. až 9. tříd. Každou dílnu vedl jeden vyučující.

V úvodu dne jsme se sešli ve svých kmenových třídách, sdělili jsme si, co od projektového dne očekáváme, na co se těšíme, a připomněli jsme si pravidla bezpečnosti práce. Pak už jsme se rozešli do jednotlivých dílen, kde jsme se seznámili s ostatními dětmi. Celé dopoledne jsme se věnovali práci v dílnách a stihli jsme toho opravdu hodně: vyzdobili jsme okna školy zimními motivy, vytvořili jsme dekorace na dveře od šaten, vyrobili úžasný model školy z krabic, nakreslili obrázkovou mapu školy a vypracovali také několik návrhů na ozelenění dvora, na nichž nechyběla ani venkovní učebna, po které tolik toužíme. V dalších dílnách jsme vyráběli pomůcky do angličtiny, obalovali knihy do školní knihovny a opravovali nábytek ve třídách. Dále bylo potřeba dát do pořádku hry a hračky ve školní družině a přesadit květiny na chodbách. Zajímavé pro nás byly i ekologické hry, při kterých jsme se zábavnou formou dověděli mnoho důležitého. Povedlo se nám také pestře pomalovat staré popelnice, které využijeme při sběru vršků.

Když jsme práci v dílnách dokončili a pověděli si, jak a co se nám podařilo, vrátili jsme se do svých tříd, abychom se podělili s ostatními o své zážitky z průběhu dne. Všichni jsme se shodli na tom, že máme radost z dobře odvedené práce a že nás těší, co jsme pro školu udělali. Mnoho z nás našlo nové kamarády. Dobrý pocit jsme měli i z toho, jak pěkně jsme se k sobě dokázali chovat a pomáhat si. Už se moc těšíme na další projektový den.

Sedm barev duhy (3. etapa - modrá)

V prosinci proběhla další etapa našeho celoročního projektu, etapa modrá. Její motto znělo: „*Voda je počátkem všeho.*“ (*Thales z Miléty, 600 př. n. l.*).

Zabývali jsme se vodou ve všech jejích podobách, pozornost jsme však zaměřili i na vzduch, neboť právě voda a vzduch jsou základními podmínkami života na Zemi. Cílem etapy bylo společně si uvědomit, že je třeba, abychom se k těmto přírodním zdrojům chovali opatrněji, ohleduplněji a šetrněji. Zamýšleli jsme se nad plýtváním vodou ve škole i doma, povídali jsme si o tom, jak šetřit energie a jak pečovat o vodní toky. Hodnotili jsme svůj vztah k životnímu prostředí a shodli jsme se na tom, že okolní přírodu je opravdu nutné chránit. Jmenovali jsme si také význačné toky v našem městě a okolí, čímž jsme tak trochu „nakousli“ etapu další. Hledali jsme nové informace prostřednictvím internetu a encyklopedií, snažili jsme se vlastní nápady a myšlenky vhodně a smysluplně formulovat a rozvíjeli jsme svou fantazii především v tvůrčích činnostech.

Třetí etapa projektu zasahovala do všech vyučovacích předmětů.

Tak například **v českém jazyce** jsme vymýšleli příběh na libovolné téma, který musel obsahovat slova „modrá“ a „duha“, řešili jsme zábavný test o vodě, psali jsme úvahu na vybrané téma (např. „Co vyprávěla Sitka“, „Kdybych byl vodou, jaký bych byl?“ apod.). V literární výchově jsme skládali básničku týkající se vody, přečetli jsme si ukázkou v čítance o potopě světa a pohádku o vodnicích.

V hodinách **matematiky** jsme se zaměřili na výpočty objemů bazénů, akvárií a dalších nádob napuštěných vodou a řešili jsme příklady o spotřebě vody v domácnostech. Do některých činností jsme zapojili i rodiče.

O koloběhu vody jsme si povídali **v prvouce**, zúčastnili jsme se i besedy, jejímž námětem se staly pověsti o řekách a studánkách v našem městě i okolí. **Ve vlastivědě** jsme sbírali zajímavosti o vodních tocích v ČR. Pátáci dokonce zjišťovali sjízdnost řek

na raftech či lodích. Voda je zaujala natolik, že si připravili hudebně-pohybové vystoupení nazvané „Vodáci“.

Na vodu jsme nezapomněli ani v hodinách cizích jazyků. **V angličtině** jsme si zahráli na tlumočníky a opatřili anglické texty písní o vodě českým překladem. **V němčině** jsme využili parafrázovaného textu k hymně EU Óda na vodu (Ode ans Wasser) a nacvičili jsme zpěv i s hudebním doprovodem.

Svou představivost jsme uplatnili především **ve výtvarné výchově**. Na prvním stupni jsme zkoušeli zapouštět a míchat barvy tak, abychom vytvořili co nejvíce odstínů modré (to, co nám na papíře vzniklo, pro nás představovalo nádherně zbarvenou hladinu moře). Kreslili jsme vodní živočichy a malovali sněhuláky. Na druhém stupni jsme vyráběli vánoční přáníčka v podobě vloček a rozličnými výtvarnými technikami jsme znázorňovali druhy deště.

Veselé nám připadaly také hodiny **hudební výchovy**, v nichž jsme si připomněli a zazpívali mnoho písniček o vodě.

Vyučování obohacené netradičními formami práce nás velmi bavilo a už se těšíme na etapu příští.

Sedm barev duhy (4. etapa - zelená)

K tomu, abychom porazili jeden krásný strom, potřebujeme sotva půl hodiny.

K tomu, aby strom vyrostl tak, abychom ho mohli obdivovat, musí růst celá staletí. (Eugen Roth)

Zelená barva jistě představuje pro každého z nás kousek přírody, vybaví se nám stromy, keře, rostliny... Zelená je kombinací dvou barev - modré a žluté, je považována za barvu růstu, vitality, svěžesti a přírody. Proto jsme i my v průběhu ledna zaměřili svou pozornost a některé činnosti právě na životní prostředí.

Naším cílem bylo zdůraznit význam rostlin pro život a závislost člověka na rostlinách. Uvědomili jsme si nekonečné propojení koloběhu života a zabývali jsme se rolí rostlin při vnímání krásy „zeleného“ království naší planety. Neopomněli jsme však ani nutnost ochrany životního prostředí. Zároveň jsme se učili řešit problémové úlohy, vhodně argumentovat, přijímat názor druhých, prezentovat svou práci a být odpovědní za vlastní jednání.

Zelená etapa opět probíhala ve všech vyučovacích předmětech.

Děti **v prvních třídách** vymýšlely v hodinách matematiky jednoduché slovní úlohy s přírodní tematikou a řešily příklady na kartičkách ve tvaru listu, potom každý správně vyřešený úkol umístily na strom. V českém jazyce se mimo jiné pustily do hledání postaviček z Večerníčku, které jsou nějakým způsobem spojené s lesním prostředím - vzpomněly si na Křemílka s Vochoomůrkou, Rákosníčka, skřítku Racochejla, loupežníka Rumcajse a mnohé další. V prvouce si povídaly o lese a lesních zvířátkách i o tom, jak se pozná stáří stromů a co se vyrábí ze dřeva. Velmi je zaujala také ukázka herbáře rostlin.

Druhácci si v pracovních činnostech vyrobili vše, co je zelené - hrušky, listy, hrozny, žabky, a dokonce i masožravou kytku. Ve výtvarné výchově maloval každý z nich svůj strom na základě ukázky Příběh stromu z knihy Leny Freyové. Dověděli se také, co se děje se stromem, když zestárne. Nejvíce děti bavila prvouka, kde si povídaly o bylinkách a samy se pokusily některé zasít. V hudební výchově našly děti spoustu písniček, ve kterých se objevují stromy, zelená barva, příroda, rostliny... Všechny písničky si s chutí zazpívaly.

Ve třetích třídách se zelené věnovali nejvíce v prvouce. Povídali si o živé a neživé přírodě, dělili rostliny podle různých hledisek a poznávali části rostlin. Děti si všechny rostliny namalovaly, a tak proměnily své sešity v malé encyklopedie. Ve výtvarné výchově se třetíáci se zelenou pořádně vyřádili při malbě vodníka a jeho říše.

O tom, co vyprávěl strom, napsali pěkné slohové práce žáci **čtvrtého ročníku**. Své texty poté zapracovali do malby temperou a podle vlastní fantazie vytvořili úžasné „pohádkové stromy“. V literární výchově se děti zaměřily na pohádky o vodnicích a v knížkách hledaly jejich obrázky od různých ilustrátorů. V pracovních činnostech vyráběli čtvrtáci krmítka z kartonu a povídali si o ptácích, kteří u nás přezimují. V rámci přírodovědy navštívili Centrum ekologických aktivit Sluňákov v Horce nad Moravou, kde se zapojili do výukového programu o hmyzu a ptácích. Zábavnou formou plnili úkoly v pracovních listech, určovali druhy brouků, rostlin a ptáků a měli možnost vyrobit si vlastní ptačí hnízdo. Vyzkoušeli si také práci s mikroskopem.

Pátáci se v průběhu „zeleného týdne“ věnovali hrátkám se slovem zelená a vymýšleli co nejdělsí větu začínající na písmenko Z. V rámci soutěže Recyklohraní, do níž se naše škola zapojila, zkoušeli psát povídku na téma Kam se starým spotřebičem. Některé práce se jim velmi vydařily a děti pochopily, že i správný přístup k opotřebovaným věcem může přírodě pomoci. Ve výtvarné výchově vytvořily strom, na který usadily vlastnoručně vyrobené zelené papoušky. Ve vyučování přírodovědy si žáci připomněli podzimní projekt Keltský stromový kalendář, v němž každý zpracoval „svůj“ strom podle keltského stromokruhu. Využili při tom různých výtvarných technik (např. frotáž kůry stromu a listů, otisky listů, lepení větviček) a také informací z encyklopedií a internetu. Povídali si o významu stromů pro člověka a o vzájemných vztazích rostlin a živočichů, tedy i člověka.

V českém jazyce zapojili žáci **šestých tříd** svou fantazii a zkoušeli vytvořit novou pohádkovou postavu - Stromovouse. Úkolem bylo pomocí krátkého příběhu vystihnout charakter postavy (kdo to byl, jak vypadal, kde žil, koho znal, co mu vadilo, co měl rád...). V hudební výchově šestáci nejen zpívali, ale zabývali se i významem rostlin pro život člověka a vnímali stromy jako producenty kyslíku, který potřebujeme k dýchání. Zároveň si zopakovali formou dechových cvičení zásady správného dýchání při zpěvu.

Žáci **sedmých tříd** se v literární výchově zaměřili na vodníky, které znají z literatury či filmu. Shromažďovali o nich různé materiály, které následně zpracovali formou miniprojektů. Ty si potom vystavili ve třídě na nástěnce. V hodinách dějepisu se sedmáci zabývali historií zemědělství, povídali si o tom, jak lidé dříve pracovali, jak se postupně měnil charakter jejich práce, jaké rostliny se dříve pěstovaly a proč. Ve volitelném předmětu domácnost se seznámili s biopotravinami a ekologickým zemědělstvím. V matematice si zopakovali výpočty obvodů a obsahů nepravidelných ploch, např. polí, zahrad nebo sadů. Zajímavé činnosti se věnovali v informatice, když vytvářeli vlastní „cestičku do školy“. Prošli mapu města, naučili se v ní orientovat, potom ji upravili, zkopírovali do vhodného programu a vyznačili v ní svou každodenní cestu do školy.

V hodinách zeměpisu v **osmém ročníku** se hodně diskutovalo. Žáci zaměřili svou pozornost na životní prostředí a ochranu přírody v České republice. Dověděli se o národních parcích, chráněných krajinných oblastech a přírodních rezervacích. Rozšířili

si obzor novými pojmy (např. rekultivace lesů, či smrková monokultura) a v celosvětovém měřítku si vysvětlili fungování organizace UNESCO. V rodinné výchově si povídali o zelených rostlinách používaných v domácnosti a o jejich výživové hodnotě. To se jim potom hodilo v pracovních činnostech, kde připravili ze zeleniny a ovoce různé pokrmy.

Ti nejstarší, naši **devátáci**, dostali v občanské výchově za úkol „postavit“ ekologický dům. Přemýšleli, jaký materiál bude na stavbu domu použit, kde se bude dům nacházet a na čem bude založen jeho provoz tak, aby co nejméně zatěžoval přírodní prostředí. Někteří se zamysleli i nad způsobem života obyvatel (např. jaké výrobky budou kupovat, co a z čeho budou vařit, co budou dělat ve volném čase atd.). Svůj dům mohli nakreslit či jinak výtvarně zpracovat. Ve vyučování zeměpisu se žáci zaměřili na ochranu životního prostředí ve světě. Bavili se o tom, jak se svět stará o udržitelný rozvoj a životní prostředí. Informace sbírali také prostřednictvím encyklopedií, atlasů a internetu. Zajímavá byla také výuka angličtiny. Všechny skupiny zvolily společné téma: stromy. Někteří obdrželi kartičky s jednotlivými pasážemi indiánského příběhu o kouzelném stromě zvaném Medicine Tree. Jejich úkolem bylo kartičky s anglickým textem poskládat ve správném pořadí a poté se pokusit o umělecký překlad povídky do češtiny. Jiná skupina se nejprve zamyslela nad tím, co vede lidi k tomu, že stromům ubližují (žáci diskutovali především o nově vysazených stromech na Opavské a Radniční ulici, které bývají často polámané). Své další poznatky a pocity zahrnuli do projektu My Magic Tree, který „přzdobili“ vlastní kresbou kouzelného stromu.

Netradiční metody práce v hodinách si žáci opět pěkně užili a všichni už se chystáme na další etapu projektu, tentokrát ve žluté barvě, kterou zakončíme projektovými dny.

Sedm barev duhy (5. etapa - žlutá)

„Je lépe rozsvítit byt' jen malou svíčku než proklínat temnotu.“ (Konfucius)

V průběhu žluté etapy projektu jsme se zabývali tématem **Naše město**. O tom, jak se žilo ve Šternberku dříve a jak se zde žije nyní, jsme si povídali především v hodinách prvouky, vlastivědy a občanské výchovy. Prohlédli jsme si mnoho starých pohlednic, fotografií i obrázků a seznámili jsme se s některými pověstmi o městě. A protože je žlutá barvou radosti, světla a tepla a také symbolem slunce a jeho záře, věnovali jsme se sluníčku i ve výtvarné výchově. Pokoušeli jsme se ztvárnit různé podoby slunce a představovali jsme si, „kam se slunce rádo dívá“.

Vyvrcholením žluté etapy však byly dva projektové dny, během nichž jsme prošli naše město křížem krážem a dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí. Opět jsme pracovali v dílnách, tentokrát jich bylo celkem 26. Do dílen jsme byli rozděleni náhodně napříč ročníky. Jednotlivé dílny se zabývaly různými oblastmi života ve městě.

V dílně zaměřené na **životní prostředí** jsme se věnovali především třídění odpadů. Povídali jsme si o ochraně přírody a o svém vztahu k bydlišti. Navštívili jsme sběrný dvůr firmy Remit. Zajímal nás nebezpečný odpad a linka na zpracování plastových lahví. Všechny informace jsme si zapisovali. Ve škole jsme zhlédli film o recyklaci odpadů a dostali jsme zajímavý úkol - zjistit v okolí svého bydliště co nejvíce míst s barevnými kontejnery. Tato místa jsme poté vyznačili do mapy Šternberka pomocí papírových kontejnerů. Mapu jsme nakonec opatřili ještě obrázky a údaji, které jsme získali během exkurze.

Školstvím ve městě, jeho historií i současností se zabývala další skupinka žáků. Povíдали jsme si o historii naší školy a už víme, kdy byla založena a proč se jmenuje právě po Dr. Hrubém. Prostudovali jsme i fotky zachycující stavební změny školní budovy. Zajímavá byla beseda o historii školství s paní Vlastou Hlůzovou. Potom jsme se vydali na návštěvu do Základní školy Olomoucká. Prošli jsme všechny její prostory a nahlédli do školních kronik. Někteří z nás naopak zavítali do místního středního odborného učiliště, kde jsme měli možnost podívat se do dílen odborného výcviku. Zaujala nás výstava loveckých trofejí, která se právě ve škole instalovala. Podívali jsme se i za svými kamarády na ZŠ Svatoplukova. Průběžně jsme si zaznamenávali odpovědi na otázky, které nám paní učitelky zadaly ještě ve škole. Získané údaje a materiály jsme následně roztřídili a zpracovali na velký papír.

Další skupina si vzala na mušku **kulturu**. Nejprve jsme společně sestavili dotazník pro své spoluobčany, do něhož jsme zahrnuli otázky týkající se kulturního života v našem městě. Následně jsme se vydali do centra s cílem oslovit co nejvíce lidí a získat potřebné údaje do dotazníku. Velmi nás překvapilo, jak k nám byli respondenti vstřícní. Výsledky ankety jsme zpracovali do grafů a vytvořili počítačovou prezentaci. V rámci dílny jsme se podívali také knihovny, kde pro nás byla připravena zajímavá beseda o práci v knihovně. Nahlédli jsme i do budovy kina, které právě prochází rekonstrukcí, a seznámili jsme se se záměrem využití těchto prostor.

Problematika **bezpečnosti v obci** nás zavedla za příslušníky státní i městské policie a za hasiči. Před vlastní návštěvou jsme si sepsali otázky, na něž jsme chtěli znát odpověď. Zajímalo nás toho opravdu hodně. U hasičů nás mile přijal vedoucí směny. Spolu se svými kolegy nám předvedl hasičskou techniku a speciální protipožární oblek. Mohli jsme si vyzkoušet i dýchací přístroj a prohlédnout všechna auta. Následovala návštěva místního oddělení Policie ČR, kde jsme viděli celou předběžného zadržení, místnost stálé služby a nově zbudovanou recepci. Byla nám předvedena výzbroj policisty a nejvíce nás zaujaly služební zbraně. Na naše dotazy ochotně odpovídal velitel oddělení. Neméně zajímavá byla návštěva Městské policie ve Šternberku. Při prohlídce budovy se nám dostalo i odborného výkladu. Po cestě zpět do školy jsme navštívili dvě banky a dozvěděli jsme se, jak jsou chráněny a jak je zajištěna bezpečnost jejich klientů.

Bez povšimnutí nezůstala ani **doprava** ve městě. Velkou pozornost jsme věnovali automobilovým závodům Ecce homo. Seznámili jsme se s historií soutěže, prohlédli si staré fotografie a porovnávali jednotlivé úseky tratě s jejich dnešní podobou a připomenuli jsme si některé osobnosti závodu. Ukázali jsme si obrázky nejen závodních aut, ale i veteránů. Postupně jsme dospěli k diskusi, jak vypadá dopravní situace v našem městě dnes. Vydali jsme se do ulic a na třech úsecích jsme měřili průjezdnost vozidel. Sčítali jsme auta, autobusy, kola i motocykly, zajímal nás také počet osob v osobních autech. Velmi zábavný byl úkol zjistit a zapsat počet a značky modelů aut v určitou dobu před daným supermarketem (mimo chodem nejoblíbenější značkou auta je dle našich propočtů Škoda). Všechny sesbírané údaje jsme zanesli do knihy z papíru ve tvaru auta.

Někteří žáci se zabývali problematikou **zdravotnictví**. Za tímto účelem jsme se vypravili do šternberské nemocnice. Společně s naší průvodkyní jsme prošli celým

areálem a zaznamenávali vše důležité. Po návratu do školy jsme vytvořili novou mapu nemocnice, plnou našich obrázků představujících jednotlivá oddělení.

Svou pozornost jsme zaměřili i na **služby** ve městě. Sestavili jsme dotazník, který obsahoval otázky týkající se úrovně služeb ve Šternberku, např. Jaké služby ve městě využíváte? Jste s těmito službami spokojeni? Které služby vám zde chybí? V týmech jsme potom zaznamenávali a zpracovávali odpovědi oslovených obyvatel města. Prošli jsme všechny banky a pojišťovny a zjišťovali jsme, jaké produkty nabízejí.

V další dílně jsme zabrousili do historie a věnovali se **významným osobnostem Šternberka**. Vydali jsme se na procházku městem a snažili se načerpat co nejvíce informací z minulosti Šternberka. Dobře nám k tomu posloužily především klikotoče. Získané údaje jsme doplnili do pracovních listů. Vyrobili jsme si také kvarteto s osobnostmi města. Velkým zpestřením však byla beseda s malířem, cestovatelem a entomologem Liborem Vojkůvkou. „Jako mávnutím proutku jsme se během jeho povídání přenesli do zemí, o kterých umí tak zajímavě vyprávět. Postupně ze svého zavazadla vytahoval ty nejroztodivnější předměty a naše nadšení vyvrcholilo, když jsme si mohli dovezené exponáty dokonce osahat. Děkujeme za krásné dárky pro děti a věnovaný čas.“ (pí uč. S. Mohaplová)

Téměř všechna **sportoviště** ve městě si prošla další skupina. Prohlédli jsme si budovu Sokolovny a setkali se se starostou Sokola Pavlem Pospíšilem. Navštívili jsme zimní i fotbalový stadion a podívali jsme se do nové sportovní haly. Seznámili jsme se s náplní činnosti jednotlivých šternberských sportovních oddílů.

Historií skrz naskrz jsme se „prokousali“ v další dílně. Zde jsme si zahráli vědomostní hru spojenou s procházkou městem, při níž jsme poznávali historii Šternberka zábavnou formou a plnili jsme různé úkoly a kvízy na jednotlivých stanovištích vyznačených v mapce města. Zastavili jsme se na nádvoří hradu, v klášteře, u startu Ecce homo, v Tyršových sadech, na bývalém popravišti, navštívili jsme i informační centrum. Po celou dobu jsme fotografovali památky a zaznamenávali to, co nás zaujalo. Následně jsme ze všech materiálů vytvořili miniprojekty.

Naším cílem bylo aktivně se zapojit do společenského dění, vybudovat si pozitivní vztah k místu, kde žijeme, podílet se na problematice ochrany životního prostředí v obci. Vyhledávali jsme všechny potřebné informace a zajímavosti o městě a dále jsme je přehledně zpracovávali. Učili jsme se také oslovit neznámé lidi a požádat je o spolupráci. Zároveň jsme utužili vztahy se svými spolužáky různých věkových skupin.

Všichni jsme akci hodnotili velmi pozitivně a během dvou projektových dnů odvedl každý z nás velký kus práce. Svými výtvary jsme vyzdobili školní chodby. V příští etapě nás čeká projektový den nazvaný Den Země, na který se už moc těšíme.

Sedm barev duhy (6. etapa - oranžová)

V pořadí již šestá etapa našeho celoročního projektu nesla podtitul „**Co trápí svět**“. Cílem bylo motivovat žáky k zájmu o problematiku stavu a vývoje dnešního světa a vést je k poznání, že události, činy a rozhodnutí na jednom místě Země mohou vyvolat mnohonásobnou reakci v jiných částech světa, ať už okamžitě, či ve vzdálené budoucnosti. Je proto třeba zaujímat vhodné postoje a umět se správně chovat a jednat.

Podstatnou část etapy představovala náplň projektového dne nazvaného **Den Země, který se uskutečnil 22. dubna**. Oranžová barva patří mezi barvy delší vlnové délky, symbolizuje teplo, denní světlo a životní energii. Proto jsme se i my s velkým nadšením pustili do činností připravených právě pro tento den.

Všechny tři **první třídy** prožily dopoledne v parku, kde pro ně připravili žáci devátého ročníku ve spolupráci s třídními učitelkami prvňáků spoustu úkolů na několika stanovištích. Děti se rozdělily do deseti družstev. Každá skupina obdržela kartičku se svým číslem a čísla stanovišť a vyrazila plnit úkoly. Činnost na každé kontrole organizovali sami **devátáci**. Soutěžící se ve skupinkách postupně střídali u jednotlivých stanovišť, pomáhali si a chovali se k sobě navzájem ohleduplně a kamarádsky. Řešení každého úkolu se zhostili opravdu svědomitě. Starší spolužáky brali vážně a respektovali je. Také ti se chovali ke svým nejmladším spolužákům velmi mile. Na závěr obdrželi všichni účastníci sladkou odměnu a proběhlo nezbytné hodnocení akce.

Děti z **druhých až pátých tříd** se vydaly na Kiosk. Tady je čekal závod v orientačním běhu a úkoly z prvouky a přírodovědy. Žáci byli rozděleni do čtyřčlenných družstev vždy po jednom žákovi z ročníku, celkem tedy vzniklo asi padesát skupin. Poté se polovina družstev vydala do prostoru startu běhu, kde jednotlivé týmy obdržely mapu trati závodu a startovní průkaz se startovním číslem a časem startu. Ostatní družstva se postupně pustila do plnění úkolů na jednotlivých stanovištích (kimovka, třídění živočichů, určování přírodnin, hod na cíl, osmisměrka). Závěrem byly sečteny body získané při plnění přírodovědných úkolů i z orientačního běhu a bylo provedeno celkové vyhodnocení. Nejlepší závodníci získali sladké odměny.

Žáci **šestého a sedmého ročníku** se vydali do ZOO na Svatém Kopečku u Olomouce. Zde přímo v areálu zahrady plnili soutěžní formou úkoly, které souvisejí s ochranou zvířat celého světa. Žáci utvořili soutěžní družstva tak, aby v každém byli zástupci z obou ročníků. Hra obsahovala několik kol, která trvala asi patnáct minut. V jednotlivých kolech si žáci vylosovali vždy čtyři otázky. Úkolem bylo zjistit odpovědi na uvedené otázky pomocí údajů na informačních tabulích umístěných u klecí se zvířaty po celé ZOO. Pro zpestření hry byla celá zahrada rozdělena do několika oblastí, přičemž otázky z různých oblastí byly bodovány různě, toto bodové ohodnocení se navíc měnilo v jednotlivých kolech hry. Pro získání maximálního počtu bodů bylo proto pro žáky v mnoha případech lepší si u méně bodově hodnocených otázek počkat na změnu kurzu do dalších kol. Museli ovšem hodně riskovat a vymýšlet co nejvhodnější strategie, neboť v každém kole mohli odevzdat pouze čtyři odpovědi. Jestliže si tedy ponechali některé odpovědi do dalších kol a neodevzdali v daném kole plný počet odpovědí, některé body jim tak na závěr propadly. Po ukončení hry byly sečteny body a vyhodnocena nejlepší družstva.

Osmáci se vypravili na pěší výlet do přírody. Po cestě plnili různé úkoly a využívali při tom znalosti z přírodopisu, ekologie i zdravotní vědy. Učili se práci ve skupině a snažili se vyjádřit a také vhodnou argumentací prosadit vlastní názor. Diskutovali o černých skládkách i o lesích a jejich ochraně.

Tato etapa projektu probíhala **v některých vyučovacích hodinách**. Například třetíáci vytvářeli ve výtvarné výchově „Semafor pro Zemi“. V barvách se snažili zachytit, jak a čím mohou naši planetě pomoci, čemu je lépe se vyhnout, co je zakázáno a co je naopak doporučeno... Žáci na druhém stupni zapojili svou fantazii při zpracování těchto témat: Návrh ekologického vozidla, Země v nebezpečí, Přírodní katastrofy, Cesta rohlíku - mapa, Stroj na zpracování odpadu. V hodinách fyziky se starší žáci zabývali přípravou referátů na téma Energie (druhy energie, elektrická energie, energie lidí a zvířat, zdroje energie, elektrárny...). Bylo nutné vyhledat potřebné informace

v encyklopediích či na internetu, utřídit je a zpracovat. Nejenže si žáci rozšířili své vědomosti, ale učili se také samostatnosti a odpovědnosti. Věnovali se i vesmíru a ti šikovnější dokonce na toto téma vytvořili počítačovou prezentaci.

Sedm barev duhy (7. etapa - červená)

V závěrečné etapě nazvané „Jsme stejní, jsme jiní“ jsme se snažili znovu si uvědomit propojenost světa, tentokrát v rovině sociální. Naším cílem bylo zamyslet se nad širším světem, učit se toleranci a empatii, chápat vzájemnou lidskou pomoc jako samozřejmost. Během jediného dne jsme měli možnost „seznámit se“ s dětmi v některých zemích a prozkoumat podobnosti a odlišnosti mezi životy dětí u nás a jinde.

V úvodu projektového dne jsme se všichni rozdělili do dílen podle toho, kterou zemi jsme si vybrali. Opět jsme vytvořili smíšené skupiny napříč všemi ročníky, aby se nám dobře pracovalo.

Po obvyklých „ledolamkách“ čili seznamovacích hrách jsme si prohlédli fotografie našeho nového kamaráda z cizí země a podívali jsme se do atlasu, abychom zjistili základní informace o státu - kde se nachází, jakou má vlajku, povídali jsme si o jeho historii, přírodních podmínkách i hospodářství.

Poté jsme se pustili do výroby cestovního pasu. Buď jsme vyrobili pas pro dítě v dotyčné zemi, aby mohlo přijet za námi, anebo jsme vytvořili vlastní pas, který nám umožnil cestu za kamarádem.

V dalších hodinách jsme se prostřednictvím různých aktivit seznámili s tím, jak děti ve vzdálených zemích žijí, jakou mají školu a co se učí, jak a s čím si hrají, jak tráví svůj volný čas a jaké mají zároveň povinnosti.

Do Vietnamu jsme se vydali za chlapcem **Hyenem**. Jeho jméno se nám líbilo, a tak jsme si povídali o vietnamských křestních jménech, každý z nás si potom jedno jméno vybral. Posbírali jsme i zajímavé informace ze života Vietnamců, dověděli jsme se, jak jsou pracovití a disciplinovaní, vždyť denně vstávají nejpozději v pět hodin. Překvapilo nás i to, že děti jsou k rodičům velmi slušné a nedovolí si jim v ničem odporovat. Velmi nás zaujala rostlina bambus, která se používá v mnoha oblastech - lékařství, stavitelství, potravinářství apod. Povídali jsme si také o pěstování rýže a čaje, ten jsme si zkusili i uvařit. Dobře jsme se pobavili při výrobě vietnamských klobouků z papíru.

V další dílně jsme se zaposlouchali do rytmu afrických bubnů a přenesli se na „černý kontinent“. Pomocí nástrojů jsme se pokusili o podobný hudební styl, připojili jsme i tanec. Poté jsme se seznámili s **Carlosem z Angoly**, chlapcem z velmi chudé rodiny, a pomocí obrázků a textů jsme se dověděli něco o historii i současnosti této země. Zkoušeli jsme přenášet břemena na hlavě, stejně jako nosí děti pitnou vodu v Africe. Pustili jsme se i do výtvarné činnosti. Někteří vyráběli papírové černoušky, jiní „stavěli“ domy z papírových krabic a další vytvořili pomocí papíru a lepidla míče na hraní, které jsme potom vyzkoušeli na školním hřišti při vybíjené či fotbalu. Na závěr jsme si připravili z tropického ovoce salát, na němž jsme si všichni pochutnali.

Prezentací fotek, doplněnou krátkým slovem o další zajímavé zemi, začala práce v dílně, kde jsme poznali **Murise z Bosny a Hercegoviny**. Vyslechli jsme jeho příběh, dověděli se spoustu zajímavostí z jeho života, například v jaké rodině žije, nebo čemu se rád věnuje ve svém volném čase. Do slepé mapy státu pak každý z nás zakreslil znaky typické pro tuto zemi. Moc se nám líbilo skládání puzzle z fotografií i pohádkový příběh, u kterého jsme tipovali, jak se asi bude děj dál odvíjet a jak celá pohádka vlastně skončí.

Velmi zajímavé byly činnosti v dílně o **Turboldovi a Uganbajarovi z Mongolska**. Hned v úvodu jsme si řekli základní informace o zemi a snažili jsme se srovnat život u nás a v Mongolsku. Rozdílly jsme našli třeba ve vlastnictví půdy, v povinnostech dětí, ve školní docházce (v Mongolsku nosí děti uniformy, čtou ve sloupcích ...), či v gastronomii. Po každé aktivitě jsme výsledek své činnosti umístili do cestovního kufříku, který jsme si sami vyrobili. V závěru dne se tak v kufříku objevil například cestovní pas, papírové talíře a sklenice s názvy českých i mongolských jídel a nápojů, knížka s textem přepsaným do sloupců, poskládané puzzle a text pohádky. Nakonec jsme k těmto „pokladům“ přidali ještě medaili, kterou jsme získali v zábavném čtyřboji. O Africe a o životním osudu holčičky **Brendy ze Zambie** jsme si povídali v další dílně. Vše, co jsme se o zemi i o Brendě dověděli, jsme se snažili výtvarně zachytit. Ti větší z nás si troufli i na sestavení mapy Zambie, ti menší vybarvovali omalovánky světa. Zjistili jsme, že nám Brenda poslala dopis, ale co nám píše, jsme zjistili, až když jsme jednotlivé části dopisu sesbírali po třídě a dali dohromady. Dívka psala o tom, jak vypadá jeden její obyčejný den. Napadlo nás, že se opravdu liší od dnů, které prožíváme my, a tak jsme se jí pokusili ve skupinkách odepsat. Z psaníčka jsme vyčetli i to, že děti v Zambii jsou skromné a že si hrají s úplně obyčejnými hračkami. Některé hračky jsme si vyzkoušeli sami vyrobit, povedl se nám fotbalový míč z novin i hračky a zvířátka z těsta. Líbily se nám také zambijské závody s obručemi. Seznámili jsme se s pohádkou o králi Kalulu i s typickým jídlem „nshima“ (bílá kukuřičná kaše), na který jsme dostali dokonce recept.

V další dílně jsme se seznámili s **Pavle ze Srbska**. Většinu času jsme strávili v počítačové učebně, kde jsme si o dané zemi nejprve povídali a poté jsme tvořili grafy s demografickými údaji státu. Zahráli jsme si i zajímavou a zábavnou hru o Srbsku. Tento národ používá ke psaní cyrilici, a tak jsme si tímto typem písma zkusili napsat vlastní jméno. Ve školní kuchyňce jsme připravili výtečnou srbskou pomazánku a v tělocvičně jsme se zapojili do aktivit, které souvisely se srbským národním sportem - basketbalem. Házeli jsme na koš a běželi štafetu s míčem za hudebního doprovodu balkánské dechové hudby z tvorby Gorana Bregoviča. Na závěr jsme se naučili skupinový balkánský tanec nazvaný „kolo“.

Za **Yasmeen a Wardou** jsme se vypravili **do Jemenu**. Dověděli jsme se, že v této zemi trpí mnoho lidí poruchou zraku, děti nevyjímaje. Také „naše“ nové kamarádky se potýkaly se šedým zákalem, ale nyní už jsou po operaci, kterou jim provedl český lékař. A tak jsme si v některých svých aktivitách vyzkoušeli, jak se asi žije zrakově postiženým lidem. Se šátkem na očích jsme přebírali korálky, těstoviny a luštěniny a zahráli jsme si na průvodce, kdy jeden z nás představoval nevidomého a druhý měl za úkol jej převést z místa na místo. Věnovali jsme se i zajímavostem a tradicím Jemenu, stylu života jeho obyvatel i oblékání. Z kartonu jsme vytvořili velké postavy dospělých a dětí a podle fotografií jsme je oblékli do jejich tradičního oděvu. Na závěr jsme se naučili pár arabských slovíček.

Následující den jsme naši činnost v jednotlivých dílnách zhodnotili v kmenových třídách. Každý se podělil o své zážitky a obohatil ostatní o nové poznatky získané v průběhu projektového dne. Téměř všechny děti si uvědomily, že skutečnosti, které ony vnímají jako každodenní samozřejmost, pro děti z jiných zemí světa již tak běžné nejsou. Někteří se sami zajímali o to, jak by bylo možné dětem v rozvojových zemích pomoci. Proto jsme se rozhodli zapojit do projektu Adopce na dálku a finanční částkou každoročně přispět na vzdělávání adoptovaného dítěte z Afriky.